

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ELOKUVAPALKINTO 2015: palkintolautakuntien perustelut

TANSKA

Silent Heart

Ohjaaja Bille August ja käsikirjoittaja Christian Torpe kertovat lämminhenkisen tarinan ikimuistoisesta viikonlopusta, jonka aikana perhe joutuu kohtaamaan äidin halun kuolla. Mestarillisesti toteutettu ja upeasti näytelty *Silent Heart* manaa peripohjoismaiseen tapaan kaikki luurangot ulos kaapista ja pureutuu perhe-elämän vaikeimpaan haasteeseen: lähisukulaisesta luopumiseen.

Palkintolautakunnan jäsenet: Per Juul Carlsen, Eva Novrup Redvall, Jakob Wendt Jensen

SUOMI

He ovat paenneet

Koskettava kasvukertomus, kutkuttava road movie, huumehöyryinen fantasia ja paljon muuta! Jukka-Pekka Valkeapään *He ovat paenneet* flirttailee generajojen kanssa, mutta nousee niiden yläpuolelle ja muuntautuu ekspressionistiseksi ja pidäkkeettömäksi aikuisten saduksi. Hienostunut kuvaus ja harkitun moniulotteinen musiikki tehostavat elokuvan vahvaa, unenomaista tunnelmaa.

Palkintolautakunnan jäsenet: Jaana Puskala, Outi Heiskanen, Harri Römpötti

ISLANTI

Fúsi

Ohjaaja Dagur Kárin *Fúsi* on lempeän jättiläisen kasvutarina, joka on herkkä kuin kosketus. Tästä ihmisläheisestä elokuvasta välittyy taitavan vivahteikkaasti paitsi sieluntuska myös nyrjähtänyt charmi, ja siinä nähtävä isojen ja pienten asioiden symbolinen vuorovaikutus kertoo yleismaailmallista viestiä hyvyydestä, jakamisesta ja armosta.

Palkintolautakunnan jäsenet: Kristín Jóhannesdóttir, Björn Ægir Norðfjörð, Auður Ava Ólafsdóttir

NORJA

Mot naturen

Ole Giæver kuvaa *Mot naturen* -elokuvassa sisäisen puheen avulla nykyelämää ja pohjoismaista nykymiestä. Persoonallinen ja suora kertojanääni luo kollaasin mielikuvista, jotka ilmaisevat muistoja, unelmia, toivoa ja tunnetiloja. Kaikesta välittyy huumori, joka kumpuaa kiusallisista tilanteista, häpeästä ja kivusta.

Palkintolautakunnan jäsenet: Silje Riise Næss, Britt Sørensen, Kalle Løchen

RUOTSI

Gentlemen

Gentlemen on puikkelehtiva tarina, jossa ajantaju ja identiteetit ovat yhtä häilyviä kuin unen ja fantasian välinen raja. Elokuvan eri ilmaisukeinot ovat hallinnassa, ja niiden vuorovaikutuksesta syntyy persoonallinen, leikkisä ja syvälinen teos.

Palkintolautakunnan jäsenet: Jannike Åhlund, Jon Asp, Kristina Börjeson

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ELOKUVAPALKINTO 2015 – TANSKA

SILENT HEART

SYNOPSIS

Perhe kokoontuu viettämään viikonloppua kolmen sukupolven voimin. Sisarukset Sanne ja Heidi ovat hyväksyneet parantumattomasti sairaan äitinsä halun kuolla ennen kuin sairaus pahenee. Viikonlopun kuluessa asian kohtaamisesta tulee kuitenkin yhä vaikeampaa, ja vanhat riidat nousevat pintaan.

OHJAAJA – BILLE AUGUST

Bille August (1948) valmistui Tanskan kansallisesta elokuvakoulusta kuvaajaksi vuonna 1973. Hänen kansainvälinen läpimurtonsa oli *Pelle Valloittaja* (1987), joka palkittiin Cannesin Kultaisella palmulla ja Oscarilla. Toinen Kultainen palmu tuli vuonna 1992 elokuvasta *Hyvä tahto* (1992). August on 1990-luvun alusta lähtien vuorotellut kansainvälisten yhteistuotantojen ja kotimaisten elokuvien välillä. Hänen tunnetuimmista töistään voidaan mainita *Henkien talo* (1993), *Jerusalem* (1996), *Hyvästi Bafana* (2007) ja *Silent Heart*, joka sai vuonna 2015 neljä tanskalaista Bodil-palkintoa, muun muassa parhaan elokuvan palkinnon. Augustin seuraava elokuva on englanninkielinen *55 Steps*, jota tähdittävät Helena Bonham Carter ja Vera Farmiga.

KÄSIKIRJOITTAJA – CHRISTIAN TORPE

Christian Torpe (1978) opiskeli elokuva- ja mediatutkimusta Kööpenhaminan yliopistossa ja sai käsikirjoitusoppia yhdysvaltalaisilta veteraanituottajilta Nancy Steeniltä ja Fred Rubinilta. Torpen tv-debyytti oli sarja *Maj & Charlie*, mutta kunnolla hän tuli tunnetuksi nyt jo kolmannelle kaudelle ehtineen *Rita*-sarjan luojana ja tuottajana. Hän käsikirjoitti myös *Ritan* kylkiäisenä syntyneen komediasarjan *Hjørdis*.

Parhaillaan Torpe on päävastuussa kahden uuden sarjan luomisesta yhdysvaltalaisille AMC:lle ja Warner Brothersille.

Hänen elokuvatöihinsä lukeutuvat myös Hella Joofin komedia *Sover Dolly på ryggen?* sekä Bille Augustin *Silent Heart*, josta hän sai vuonna 2015 parhaan käsikirjoituksen Bodil-palkinnon.

TUOTTAJA – JESPER MORTHORST

Jesper Morthorst (1977) valmistui Super 16 -elokuvakoulusta vuonna 2006, ja hänellä on myös elokuva- ja mediatutkimuksen kandidaatintutkinto Kööpenhaminan yliopistosta.

Morthorst on työskennellyt Nimbus Film- ja Alphaville Pictures -yhtiöille ja on nyt SF Film Productionin in-house-tuottaja. Kuluneen vuosikymmenen aikana Morthorst on ollut tuottamassa yli 20:tä elokuvaa ja tv-sarjaa, niiden joukossa palkitut dokumentit *Afganski biceps* (ohjaajana Andreas M. Dalsgaard) ja *Ønskebørn* (ohjaajana Birgitte Stærmose) sekä

tv-sarja *Rita*.

Bille Augustin *Silent Heart* sai maailmanensi-iltansa San Sebastianin elokuvajuhlilla, missä Paprika Steen palkittiin parhaasta naispääosasta.

Morthorst työstää parhaillaan islantilaista *Hjartasteinn*-elokuvaa (*Heartstone*), jonka ohjaa Guðmundur Arnar Guðmundsson (*Hvalfjörður / Whale Valley*).

TUOTANTOTIEDOT

Alkuperäisnimi	Stille Hjerte
Ohjaaja	Bille August
Käsikirjoittaja	Christian Torpe
Tuottaja	Jesper Morthorst
Tuotantoyhtiö	SF Film Production
Rooleissa	Ghita Nørby, Morten Grunwald, Paprika Steen, Danica Curcic ja Pilou Asbæk

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ELOKUVAPALKINTO 2015 – SUOMI

HE OVAT PAENNEET

SYNOPSIS

Elokuva kertoo kahdesta yksinäisestä nuoresta, jotka etsivät loputtomasti pakotietä heidät vieraannuttaneesta yhteiskunnasta. Tyttö on viehättävä ja ulospäin suuntautunut, kun taas poika on änkyttävä ja sulkeutunut. He kohtaavat ongelmanuorten laitoksessa, ja kun poika ihastuu tyttöön, hänet on helppo houkutella karkumatkalle. Nuoret varastavat auton ja lähtevät lipettiin. Luvassa on huumeita, seksiä ja ehtymätöntä eskapismia.

OHJAAJA-KÄSIKIRJOITTAJA – J-P VALKEAPÄÄ

J-P Valkeapää (1977) herätti kansainvälistä huomiota kuvittajana ja sarjakuvapiirtäjänä. Valkeapää teki palkitut lyhytelokuvat *Silmät kiinni ilman käsiä* (2000) ja *Keinu* (2003), minkä jälkeen hän kävi Cannesin Cinéfondation-ohjelman vuonna 2005 ja kehitti sen aikana ensimmäisen pitkän elokuvansa *Muukalaisen* käsikirjoituksen. Se sai parhaan pohjoismaisen elokuvan ja parhaan kuvauksen palkinnon Göteborgin kansainvälisillä elokuvajuhlilla vuonna 2009. Valkeapään toinen pitkä elokuva *He ovat paenneet* sai maailmanensi-iltansa Venice Days -elokuvajuhlilla ja nappasi vuonna 2015 neljä Jussi-palkintoa, muun muassa parhaan elokuvan ja ohjauksen Jussit.

KÄSIKIRJOITTAJA – PILVI PELTOLA

Pilvi Peltolalla on laaja kokemus sosiaalityöstä ja lastenkodeista. Siitä hän ammensi kirjoittaessaan J-P Valkeapään kanssa esikoiskäsikirjoitustaan *He ovat paenneet*.

TUOTTAJA – ALEKSI BARDY

Aleksi Bardy on Suomen nimekkäimpiin tuotantoyhtiöihin kuuluvan Helsinki-filmin perustaja. Hän on tuottanut ja käsikirjoittanut useita kansallisia yleisö- ja arvostelumenestyksiä, joista osa on saanut kansainvälistäkin huomiota. Niitä ovat esimerkiksi Dome Karukosken *Kielletty hedelmä*, *Napapiirin sankarit* ja *Leijonasydän*, Aku Louhimiehen *Käsky* sekä J-P Valkeapään *Muukalainen* ja *He ovat paenneet*. Lisäksi Bardy on osatuottanut muun muassa ruotsalaisohjaaja Karzan Kaderin *Bekasin* ja irlantilaisen Darragh Byrnen *Jumissa*-elokuvan. Parhaillaan Bardy työstää Karukosken englanninkielistä debyyttielokuvaa *Tom of Finland* sekä Valkeapään seuraavaa projektia *Mona* (työnimi), joka kertoo sadomasokismista selviytymiskeinona.

Bardylla on myös professorin virka Aalto-yliopiston elokuvataiteen ja lavastustaiteen laitoksella.

TUOTANTOTIEDOT

Englanninkielinen nimi	They Have Escaped
Ohjaaja	J-P Valkeapää
Käsikirjoittajat	J-P Valkeapää ja Pilvi Peltola
Tuottaja	Aleksi Bardy
Tuotantoyhtiö	Helsinki-filmi Oy
Rooleissa	Teppo Manner, Roosa Söderholm, Petteri Pennilä ja Pelle Heikkilä

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ELOKUVAPALKINTO 2015 – ISLANTI

FÚSI

SYNOPSIS

Nelikymppinen Fúsi ei ole vielä rohjennut astua aikuisten maailmaan. Hän suorittaa rutiinien hallitsemää arkeaan puolinukuksissa. Fúsin on kuitenkin pakko rohkaistua, kun hänen elämäänsä tupsahtavat räiskyvä nainen ja 8-vuotias tyttö.

OHJAAJA-KÄSIKIRJOITTAJA – DAGUR KÁRI

Dagur Kári (1973) syntyi Ranskassa, varttui Islannissa ja opiskeli ohjausta Tanskassa. Hänen ensimmäinen pitkä elokuvansa *Nói Albiino* (2003) oli kansainvälinen hitti, ja sitä seurannut *Dark Horse* tuli ensi-iltaan Cannesin Un Certain Regard -sarjassa. Dagurin englanninkielinen debyyttielokuva *Hyvä sydän* oli Pohjoismaiden neuvoston elokuvapalkintoehdokkaana vuonna 2010.

Fúsi teki selvää jälkeä New Yorkin Tribecan elokuvajuhlilla vuonna 2015, missä se voitti parhaan elokuvan, käsikirjoituksen ja miesnäyttelijän (Gunnar Jónsson) palkinnot ulkomaisten elokuvien sarjassa.

Dagur Kárilla on parhaillaan virka Tanskan kansallisen elokuvakoulun ohjaajalinjan johtajana. Hän soittaa myös Slowblow-nimisessä yhtyeessä.

TUOTTAJA – BALTASAR KORMÁKUR

Baltasar Kormákur (1966) on näyttelijä, tuottaja ja ohjaaja, joka on tehnyt teatteri-, elokuva- ja tv-töitä. Esikoiselokuvansa *101 Reykjavík* jälkeen hänestä on tullut iso kansainvälinen nimi, joka tunnetaan omaleimaisuudestaan ja kaupallisesta silmästään ja joka ohjaa vuorotellen Islannissa ja Hollywoodissa. Neljä hänen elokuvaansa on ollut ehdolla Pohjoismaiden neuvoston elokuvapalkinnon saajaksi: *A Little Trip to Heaven* (2006), *Ríkospaikka Jar City* (2007), *White Night Wedding* (2008) and *Syvyys* (2013).

Suosituimmista Hollywood-ohjauksista voidaan mainita *Salakuljettaja* ja *2 Guns*. Baltasar Kormákurin seuraava pitkä fiktio *Everest* tulee Yhdysvalloissa teattereihin 18. syyskuuta 2015. Tulevista islantilaisista projekteista voidaan mainita hänen yhtiönsä RVK Studiosin tuottama tv-sarja *Ófærð* (*Trapped*).

TUOTTAJA – AGNES JOHANSEN

Agnes Johansen on entinen tv:n lastenohjelmien juontaja, ja hän toimi ennen tuottajanuraansa myös lastenohjelmista vastaavana päällikkönä Islannin tv:n kakkoskanavalla. Vuodesta 2003 Johansen on ollut Baltasar Kormákurin läheinen yhteistyökumppani. He ovat tuottaneet yhdessä kahdeksan elokuvaa, joista mainittakoon Sólveig Anspachin *Stormy Weather*, Baltasar Kormákurin *Ríkospaikka Jar City* ja *Syvyys* sekä Oskar Jónassonin *Reykjavík–Rotterdam*. Parhaillaan Johansen tuottaa Bórkur Sigþórssonin pitkäa esikoiselokuvaa *Mules*.

TUOTANTOTIEDOT

Englanninkielinen nimi	Virgin Mountain
Ohjaaja-käsikirjoittaja	Dagur Kári
Tuottajat	Baltasar Kormákur ja Agnes Johansen
Tuotantoyhtiö	RVK Studios
Rooleissa	Gunnar Jónsson, Ilmur Kristjánsdóttir ja Sigurjón Kjartansson

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ELOKUVAPALKINTO 2015 – NORJA

MOT NATUREN

SYNOPSIS

Mot naturen on matka Martinin pään sisälle ja villiin luontoon. Martin on yksin vuorilla vaeltamassa, ja katsoja kuulee kaikki hänen sensuroimattomat ajatuksensa ja inhorealitiset huomionsa sekä hänestä itsestään että hänen läheisistään. Ajatukset ja fantasiat vaihtelevat joutavista ja lapsellisista eksistentiaalisiiin ja syvällisiin, ja niistä syntyy muotokuva nuoresta miehestä, joka haluaa rikkoa rajoja.

OHJAAJA-KÄSIKIRJOITTAJA – OLE GIÆVER

Ole Giæver (1977) on valmistunut Nordlandin taide- ja elokuvakoulusta sekä Tukholman Konstfackista. Giæverin lyhytelokuva *Tommy* oli Euroopan elokuvapalkinnon ehdokkaana vuonna 2007, ja hänen ensimmäinen pitkä käsikirjoitus- ja ohjaustyönsä *Fjellet* valittiin Berliinin elokuvajuhlien Panorama-sarjaan vuonna 2011.

Giæverin toinen pitkä fiktio *Mot naturen* sai maailmanensi-iltansa Toronton vuoden 2014 kansainvälisillä elokuvajuhlilla. Se esitettiin myös Berliinalen Panoramassa, missä se sai Europa Cinemas Label Award -palkinnon. Giæverin seuraava projekti on draamakomedia *Fra balkongen*.

TUOTTAJA – MARIA EKERHOVD

Maria Ekerhovd tuli elokuva-alalle vuonna 1999 opiskeltuaan mediatuotantoa Norjan teknis-luonnontieteellisessä yliopistossa. Vuonna 2006 hänen tuottamansa ja Bobbie Peersin ohjaama lyhytelokuva *Sniffer* voitti Cannesin kultaisen palmun. Sen jälkeen Ekerhovd tuotti elokuvat *Jernanger* ja *Vegas* (2009) ja perusti Mer Film -yhtiön vuonna 2010. Yhtiölle työskentelevistä ohjaajalahjakkuuksista voidaan mainita Ole Giæver (*Mot naturen*), Iram Haq (*Jeg er din*), Gunnar Vikene (*Her er Harold*) sekä Bobbie Peers (*Dirk Ohm – illusjonisten som forsvant*). Parhaillaan Ekerhovd kehittää Giæverin seuraavaa pitkää elokuvaa *Fra balkongen* sekä Haqin draamaa *Hva vil folk si*.

Ekerhovd on osatuottanut ruotsalaisen *The Quiet Roar* -elokuvan, kansainvälisen dokumentin *Cathedrals of Culture* sekä Wim Wendersin *Everything Will be Finen*.

TUOTANTOTIEDOT

Englanninkielinen nimi	Out of nature
Ohjaaja	Ole Giæver
Käsikirjoittaja	Ole Giæver
Tuottaja	Maria Ekerhovd
Tuotantoyhtiö	Mer Film
Rooleissa	Ole Giæver, Marte Magnusdotter Solem ja Sivert Giæver Solem

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ELOKUVAPALKINTO 2015 – RUOTSI

GENTLEMEN

SYNOPSIS

Nuori romaanikirjailija Klas Östergren on poikkiteloin maailman kanssa. Hän on vetäytynyt Tukholman-asuntoonsa kertomaan tarinaa hänen kanssaan eläneistä ihmisistä, joiden onni kääntyi. Heistä toinen on Henry Morgan – nyrkkeilijä, lyömätön jazzpianisti ja nautiskelija, jolla on salaisuus: korventava suhde salaperäiseen rakastajattareen. Henryn veli Leo on puolestaan kansankiihottaja, runoilija ja juoppo. Heti saavuttuaan Leo vetää kaikki mukaan sotkuihinsa, koska hän on sekaantunut aseiden salakuljetukseen rikollisjengin kanssa.

OHJAAJA – MIKAEL MARCIMAIN

Mikael Marcimain (1970) aloitti uransa Ruotsin television apulaisohjaajana ja ansaitsi nopeasti kannuksensa tv-sarjoilla *Lasermies* (2005) ja *Aatteen asialla*, joka voitti Prix Italian vuonna 2008. Hänen ensimmäinen pitkä fiktionsa *Call Girl* sai Toronton kansainvälisten elokuvajuhlien FIPRESCI Discovery Awardin vuonna 2012. Marcimainin toinen pitkä elokuva *Gentlemen* perustuu Klas Östergrenin menestysromaaniiin *Herrasmiehet*, ja se sai kolme Guldbagge-elokuvapalkintoa.

Marcimain on myös Pohjoismaiden tunnetuimpia mainosohjaajia. Hän on ohjannut kansainvälisiä kampanjoja muun muassa Ericssonille, IKEA:lle ja Danske Bankille.

KÄSIKIRJOITTAJA – KLAS ÖSTERGREN

Klas Östergren (1955) on kirjoittanut lukuisia romaaneja, joista mainittakoon merkkiteos *Herrasmiehet* (1981) ja sen jatko-osa *Gangsterit* (2005). Östergren on ollut Ruotsin kirjallisuuden johtotähtiä jo lähes 30 vuotta ja saanut Piratenpriset-palkinnon sekä Ruotsin akatemian Doblougskan prisetin. Östergren on myös perustanut Fullersta Revolutionary Orchestra -nimisen rockyhtyeen ja työskennellyt kääntäjänä, näytelmäkirjailijana sekä elokuva- ja televisiokäsikirjoittajana. Hän oli mukana käsikirjoittamassa Lisa Ohlinin elokuvaa *Veranda för en tenor* (1998) sekä Mikael Håfströmin elokuvaa *Pahuus*, joka oli ehdolla parhaan vieraskielisen elokuvan Oscarin saajaksi.

TUOTTAJA – FREDRIK HEINIG

Fredrik Heinigillä (1970) on 15 vuoden kokemus mainosten, elokuvien ja tv-ohjelmien tuottajana. Hän oli mukana perustamassa B-Reel-yhtiötä, jonka AD Age -lehti valitsi maailman parhaaksi tuotantoyhtiöksi vuonna 2011.

Heinig on tuottanut Johan Klingin kanssa viisi projektia, kuten *Stockholmare*-sarjan (2001) sekä pitkän fiktion *Darling*, joka palkittiin parhaana elokuvana Göteborgin vuoden 2007 elokuvajuhlilla. Hän tuotti myös Kristina Lindströmin ja Maud Nycanderin dokumenttielokuvan *Palme* (2012), josta tuli eniten lipputuloja kerännyt ruotsalaisdokumentti yli 30 vuoteen.

Heigin tuottama ja Mikael Marcimainin ohjaama *Gentlemen* sai maailmanensi-iltansa

Toronton vuoden 2014 kansainvälisillä elokuvajuhlilla. Heinigin tulevista elokuvista voidaan mainita Pernilla Augustin *Den allvarsamma leken*, jonka on määrä tulla Ruotsissa teattereihin syksyllä 2016.

TUOTTAJA – MATTIAS NOHRBORG

Mattias Nohrborg (1959) on Ruotsin elokuva-alan suurimpia nimiä. Hänen Triangelfilm- ja TriArt-yhtiönsä ovat hankkineet ja levittäneet taide-elokuvia jo yli 30 vuotta.

Nohrborg on työskennellyt B-Reel-yhtiölle vuodesta 2009 ja tuottanut *Gentlemenin* lisäksi muun muassa dokumentit *Palme*, *Foodies* sekä *Fanny, Alexander ja minä*. Tuleviin hankkeisiin lukeutuvat Kristian Petrin dokumentti *Hotellet* sekä Jane Magnussonin *Bergman*.

TUOTTAJA – JOHANNES ÅHLUND

Johannes Åhlund on B-Reelin perustajaosakas ja Euroopasta vastaava operatiivinen johtaja. Hän opiskeli valtiotieteitä Tukholman yliopistossa, kunnes siirtyi televisioon ensin toimittajaksi ja leikkaajaksi ja myöhemmin tuottajaksi. Vuosina 1998–2005 hän tuotti noin 40 tv-tuotantoa, kuten Johan Klingin minisarjan *Spacer* (2002). Vuonna 2009 Åhlundin tuottama ja Kristian Petrin ohjaama trilleri *Önd tro* nähtiin Toronton kansainvälisten elokuvajuhlien kilpailusarjassa. Sen jälkeen hän oli mukana tuottamassa norjalaiselokuvaa *Kongen av Bastøy* (2010) sekä Mikael Marcimainin *Gentlemenä* (2014).

TUOTANTOTIEDOT

Englanninkielinen nimi	Gentlemen
Ohjaaja	Mikael Marcimain
Käsikirjoittaja	Klas Östergren
Tuottajat	Fredrik Heinig, Mattias Nohrborg ja Johannes Åhlund
Tuotantoyhtiö	B-Reel
Rooleissa	David Dencik, Ruth Vega Fernandez ja Sverrir Gudnason